

lovgivende Magt til enhver Tid kan give en saadan Bestemmelse, men derom var der ikke dengang Tale; der var kun Tale om, at Kommunalbestyrelsen skulde tage en Bestemmelse, der henhørte under den. Forsaavidt man altsaa skulde vente en saadan Bestemmelse ad den Vej, vilde der jo nu være temmelig lang Tid tilbage, og man vil neppe naae det paa denne Maade, idet jeg tvivler paa, at de, der have Indflydelse paa Sagens Behandling, vilde stemme for et Forslag som dette. Jeg skulde derfor meget ønske, at den ærede Forslagsstiller vilde tage dette Forslag tilbage; men ialtsald vil jeg stærkt andrage hos det ærede Thing paa, at det vil forkaste det.

Forslaget under Nr. 2 har vistnok mindre imod sig. Hvad der under første Behandling var Tale om, nemlig at frigive alle Udlaan under 25 Rd., vilde være et meget stærkt Indgreb i den nuværende Stempellovgivning, der let kunde give Anledning til Misbrug. Det her foreslaaede vilde neppe kunne give Anledning til den Art Misbrug, thi kun i meget faa Tilfælde vil en Kreditor, der laaner Penge ud, kunne være tjent med ikke at faae et Bevist for sin Forbring; dette vil han alene kunne gjøre, naar han er i Besiddelse af en saadan Sikkerhed, at han derved kan komme til sine Penge og derfor ikke bryder sig om at have noget personligt Krav paa Debitor. Hvorvidt han iøvrigt vil kunne være sikret ved en saadan Fremgangsmaade, maa jo være hans egen Sag; men forøvrigt vilde en Mand, der nøjedes med at ordne Sagen paa denne Maade, overmaade let komme i det Tilfælde, at Debitor kom og krævede sin Ting tilbage og beviste, at det var hans, og naar saa Kreditor sagde: ja, det er ganske rigtigt, men jeg har faaet den som Sikkerhed for et Laan, kunde Debitor sige: Nei, og Kreditor maatte da bevise, at han havde Penge tilgode; dette kunde han imidlertid ikke, da han ikke havde noget Dokument for Laanet i sin Haand, medens derimod Debitor var i Besiddelse af det Dokument, der skulde benyttes, hvilket han imidlertid under saadanne Omstændigheder maatte forudsættes ikke at ville rykke frem med. Dette gjør Sagen noget mislig. Om Forslaget kan være til nogen Nytte, veed jeg ikke, men til

nogen synderlig Anvendelse kan denne Bestemmelse neppe komme. --- Da Forslaget under Nr. 3 er taget tilbage, skal jeg ikke høre mig derom, hvormod jeg blot med et Par Ord skal begrunde mine Forslag under Nr. 4 og 5. Jeg tilloob mig under Sagens første Behandling at udtale mig imod, at Ministeriet skulde under nogen Omstændighed have Tilladelse til at give enkelte Personer Fritagelse for Stempellovens Bud. Dette er Noget, der forekommer mig at vilde være overordentligt betænkeligt, og jeg seer ikke, at der her er tilstrækkelige Grunde til at gaae ind paa en saadan Bestemmelse. Dette vilde desuden ogsaa være aldeles i Strid med den Retning, der gjør sig gjældende i hele den nyere Lovgivning, nemlig at indskrænke Bevillingsmyndigheden saa meget som muligt. Derimod kunde der i de Grunde, der ere anførte i Lovforslagets Motiver, vel være Anledning til at bevilge visse Foreninger en saadan Fritagelse, idet disse i det Væsentlige have en Virksomhed, der ligner den, Bankerne udfolde, hvilke allerede ved en Lov have faaet en saadan Fritagelse. Jeg har imidlertid ikke indskrænket mig til at foreslaae, at Ordene „enkelte Personer“ skulle gaae ud, men tillige ønsket indsat: „Stiftelser eller andre Indretninger“, for at gjøre det lettere at indrømme en Undtagelse i alle saadanne Tilfælde, hvor det er til Nytte, at den gives. Det er bekendt, at der allerede er flere betydelige Legater, hvis Diemed er at laane Penge ud. Om de just virke paa den Maade, her er foresat, vil jeg ikke sige; men det kan jo gjerne være, at det blev ønsket, at de kunde benyttes paa denne Maade; i alt Fald kan man jo tænke sig, at der, hvis saadanne Laanekontorer som det allerede oprettede vise sig gavnlige, ved Testament blev henlagt Penge til saadanne, og det var da ganske rimeligt, at der blev givet Fritagelser for saadanne Tilfælde. Dette er antydet ved Ordet „Stiftelser“. Jeg har ogsaa tænkt mig, at enkelte Privat-Mænd kunde ønske at oprette saadanne Laanekasser, og dette bør da ikke gjøres dem vanskeligt, men kun under den Betingelse, at de udsondre den Kapital, de have bestemt til dette Brug, fra deres øvrige Formue og sætte den under en Bestyrelse, for at de ikke ganske vilkaarligt skulle